

SAVE THE DATES

ΕΝΑ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΤΕΧΝΗ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Το πρόγραμμα «**Save the dates – ένα οπτικοακουστικό αρχείο για τη σύγχρονη τέχνη**» δημιουργήθηκε με σκοπό να διασωθούν τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές της περιόδου 1995 - 2021 ώστε να αποτελέσουν ένα ευρύτατο πεδίο έρευνας της σύγχρονης τέχνης. Περιέχει 620 αρχεία εκπομπών πλήρως τεκμηριωμένων και κατηγοριοποιημένων ώστε να διευκολύνουν στην πρόσβαση και θέασή τους ενώ ο χώρος φιλοξενίας του προγράμματος είναι η Βιβλιοθήκη της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών. Μεγάλο μέρος του αρχείου διαφυλάχθηκε εκ μέρους μου επί σειρά ετών με την ελπίδα πως κάποτε θα βρει τη θέση του εκτός προσωπικού και τηλεοπτικού / ραδιοφωνικού χώρου. Ιδανικά ένα πανεπιστήμιο όπως η ΑΣΚΤ θα ήταν το καταλληλότερο περιβάλλον. Και η στιγμή αυτή έφτασε.

Συμπληρώθηκαν 26 χρόνια συλλογής σκέψεων, έργων, φωνών, εκθέσεων, εμπειρίας και εμπιστοσύνης, χιλιάδων ωρών προσωπικής έρευνας, μετακινήσεων μέσα και έξω από τη χώρα, συναντήσεων που αξίζει να μνημονεύονται. Το υλικό του αρχείου δημιουργήθηκε στα πλαίσια τηλεοπτικών/ραδιοφωνικών προγραμμάτων με ό,τι αυτό σημαίνει: συγκεκριμένοι χρόνοι παράδοσης για προβολή, σχετικά χαμηλά ποσά για την παραγωγή, προσαρμογή στις σεζόν που καθορίζει ένας τηλεοπτικός σταθμός. Μέρος του αρχείου (περίοδος 1995 - 1999) δημιουργήθηκε στον τηλεοπτικό σταθμό Seven X, σπάνιο παράδειγμα ιδιωτικού καναλιού που αφηφώντας μετρήσιμες τηλεθέασης και σχέσεις με την διαφημιστική αγορά έδωσε χώρο σε εκπομπές πολιτισμού. Ακολούθως η μακρόχρονη συνεργασία μου με την **EPT** (περίοδος 2000 - 2021) πιστοποίησε πως κανένας άλλος φορέας δεν θα μπορούσε να δώσει τη δυνατότητα παραγωγής εκπομπών για τη σύγχρονη τέχνη σε τόσο μεγάλο βάθος χρόνου. Υπό αυτή την έννοια είμαι ευγνώμων τόσο για τη δυνατότητα που μου δόθηκε όσο και για το γεγονός ότι ο δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας, κατόπιν αιτήματός μου σε συνεργασία με την **ΑΣΚΤ**, παραχώρησε το δικαίωμα χρήσης του συνόλου των αρχείων των εκπομπών για αποκλειστικά εκπαιδευτική χρήση και επιστημονική έρευνα. Είναι η πρώτη φορά που η **EPT** παραχωρεί το δικαίωμα χρήσης ενός τόσο μεγάλου αρχείου σε ελληνικό πανεπιστήμιο, αντιλαμβανόμενη την τεράστια σημασία της πρωτοβουλίας.

Εκ μέρους μου αυτή η παρακαταθήκη φωνών, έργων, εκθέσεων, χρονικών περιόδων, παρακολούθησης της σύγχρονης εικαστικής σκηνής μέσα και έξω από τη χώρα, υπήρξε συγκλονιστική εμπειρία. Η συνολική καταγραφή αυτού του πνευματικού ταξιδιού ήταν ανάγκη και υποχρέωση να διασωθεί. Πρόκειται για τεκμήρια τα οποία στο μέλλον θα αποτελούν ένα ημερολόγιο 26 χρόνων ζώσας δημιουργίας και παρουσίας της εικαστικής σκηνής με πλήθος αποχρώσεων, ιδεών, μαρτυριών και συγκυριών που επιτρέπουν να αναδειχθεί το πλαίσιο αξιολόγησης της τέχνης στη χώρα, παράλληλα με το τι συνέβαινε στο εξωτερικό. Το αρχείο και το

πρόγραμμα «**Save the dates – ένα οπτικοακουστικό αρχείο για τη σύγχρονη τέχνη**» διασώζει ημερομηνίες, χρονολογίες, στιγμές που θα μείνουν ως ιστορικά τεκμήρια.

Είναι ανοιχτό σε όσους επιθυμούν να εργαστούν, να ερευνήσουν, να εμπνευστούν, να εκπαιδευτούν, να θυμηθούν, να ανακαλύψουν και να μεταπλάσουν το περιεχόμενό του δημιουργικά. Είθε αυτή η παρακαταθήκη να εκληφθεί ως κληρονομιά των παλαιότερων προς τους νεότερους που και αυτοί με τη σειρά τους, θα κληθούν να παραδώσουν τη δική τους εμπειρία μέσα στον συναρπαστικό κόσμο της τέχνης του καιρού τους.

Ευχαριστίες

Οφείλω θερμές ευχαριστίες στους τέως και νυν πρυτάνεις, **Πάνο Χαραλάμπους** και **Νίκο Τρανό** για την υποστήριξή τους, τόσο στην πρότασή μου να δωριθεί το αρχείο στην [Βιβλιοθήκη της ΑΣΚΤ](#), όσο και για την εμπιστοσύνη τους στην σημασία του προγράμματος.

Στους εργαζόμενους και τις διευθύνσεις της Βιβλιοθήκης της ΑΣΚΤ για την φιλοξενία τους. Στις διοικήσεις της [EPT](#) για την άδεια χρήσης του αρχείου και την αποκατάσταση μέρους του, με καλύτερης ποιότητας υλικό. Ειδικά ευχαριστώ τον διευθυντή του [Μουσείου – Αρχείου της EPT Βασίλη Αλεξόπουλο](#). Στον [οργανισμό NEON](#), κύριο χορηγό του προγράμματος. Χωρίς την εμπιστοσύνη και την υποστήριξη του ιδρυτή του **Δημήτρη Δασκαλόπουλου** και της διευθύντριας του NEON **Ελίνας Κουντούρη**, το πρόγραμμα θα ήταν μόνο μια ιδέα. Στο [Ίδρυμα Schwarz](#) και την **Χιόνα Ξανθοπούλου-Schwarz** για την υποστήριξη σε μέρη του προγράμματος που καθόρισαν την πληρέστερη μορφή του. Στην [Τράπεζα της Ελλάδος](#) και προσωπικά στον **Γιάννη Στουρνάρα** για την συμβολική αν και απαραίτητη υποστήριξή τους στις ανάγκες υλοποίησης του προγράμματος. Στον **Δάκη Ιωάννου** που με ποικίλους τρόπους έδειξε την εκτίμηση και την πίστη του στη σημασία του προγράμματος.

Θερμά ευχαριστώ τους εξαιρετικούς συνεργάτες μου, νέοι άνθρωποι όλοι που είδαν σε αυτή την εργασία τη δική τους ανάγκη αναγνώρισης ενός κόσμου συναρπαστικού και εν πολλοίς άγνωστο στους ίδιους λόγω γενιάς. Δουλέψαμε μαζί για το σταδιακό διετές κτίσιμο του προγράμματος από την πρώτη στιγμή που βρεθήκαμε μπροστά σε εκατοντάδες κασέτες, ώρες μεταγραφών, ξεκαθαρίσματος του υλικού, τεκμηρίωσης και ταξινόμησής του και τέλος της εισόδου του στην ψηφιακή πλατφόρμα και την μορφή με την οποία το παραδίδουμε.

Αναλυτικά, ευχαριστώ τον **Σέργιο Ζαλμά** που εργάστηκε άοκνα επί εκατοντάδες ώρες για τις μεταγραφές και ψηφιοποιήσεις του υλικού καθώς και την σταδιακή τροφοδότηση της ψηφιακής πλατφόρμας. Σε εκείνον οφείλεται και ο τελικός δημιουργικός σχεδιασμός του αρχείου. Την **Φαίδρα Βασιλειάδου** για την τεκμηρίωση 1995 - 1999 των εκπομπών *ARt-φιλ* και 2001-2002 *Επίδειξη Τέχνης*. Την **Δώρα Βασιλάκου** για την τεκμηρίωση της περιόδου 2000 της εκπομπής *Video Gallery* και 2003-2021 *Η Εποχή των Εικόνων*. Την **Μυρτώ Κακαρά** για τη σύνταξη των

βιογραφικών. Την **Γιούλικα Σαμαρά** για την φιλολογική επιμέλεια των κειμένων. Τον **Γιάννη Βαλιάντζα** για τον τεχνικό σχεδιασμό του προγράμματος.